

Lopend onderzoek in het CEGESOMA

Het onderzoek van het CEGESOMA rust op twee pijlers: de research van de onderzoekers in vast dienstverband en de onderzoeksprojecten. Ze zijn van bepaalde duur en worden extern gefinancierd, meestal door de POD Wetenschapsbeleid (wetenschappelijke ploeg). Het onderzoek is toegespitst op de geschiedenis van de twintigste eeuw in het algemeen en de twee wereldoorlogen in het bijzonder.

Â

Momenteel lopen er projecten over :

Â

- Twee BRAIN projecten (Belgian Research Action through Interdisciplinary Networks, Wetenschapsbeleid) over de Eerste Wereldoorlog. Het eerste project, uitgevoerd door Karla Vanraepenbusch, inventariseert en analyseert de materiële herinneringssporen (monumenten, gedenkplaten en straatnamen) van de Eerste Wereldoorlog in het stedelijke landschap van Antwerpen en Luik. Het tweede project, uitgevoerd door Florent Verfaillie, bestudeert de sociale impact van de oorlog op verzetsstrijders en collaborateurs van 14-18. Contacteer Karla Vanraepenbusch of Florent Verfaillie voor meer informatie.

Â

- IUAP "Justice and Populations" (luiken "Impact van de Grote Oorlog op het functioneren van de justitie in België"; "De relatie tussen magistratuur en politie, en verzet in België" tijdens de Tweede Wereldoorlog"; "De 'Bevrijdingsmoorden' in het gerechtelijke arrondissement Brussel (1944-45)" en "De Belgische justitie tijdens en na WO II - virtuele encyclopedie Belvirmus").

Contacteer Dirk Luyten voor meer informatie.

Â

- *European Holocaust Research Infrastructure* (EHRI). EHRI heeft als doel om onderzoek naar de Holocaust te ondersteunen door de uitbouw van een online portaal waarin alle verspreide bronnen aangaande de Holocaust verzameld worden.

Contacteer adina.babesh voor meer informatie.

Â

- Het MADDLAIN-project heeft tot doel een analyse uit te voeren van de praktijken en noden van gebruikers van digitale informatie. Het project bestaat uit drie delen: een studie met als onderwerp de algemene toegang tot digitale informatie, een deel toegespitst op de noden van onderzoekers met betrekking tot virtuele onderzoeksomgevingen en een studie over de e-learningnoden van studenten.

Contacteer Jill Hungenaert voor meer informatie.

Â

- Het ADOCHS-project (*Auditing Digitalization Outputs in the Cultural Heritage Sector*) is gewijd aan de verbetering van de kwaliteitscontrole van gedigitaliseerde erfgoedcollecties. Het project richt zich op twee aspecten: de kwaliteit van het beeld en de kwaliteit van de metadata. De case studies van het project zullen geselecteerd worden uit de collecties van de KBR en het CegeSoma.

Contacteer Anne Chardonens voor meer informatie.

Â

- Het TRANSMEMO-project is een nieuw onderzoek rond de herinnering over collaboratie en verzet gedurende de Tweede Wereldoorlog. Het is een samenwerking tussen CegeSoma (Nico Wouters), de UGent (Bruno De Wever & Koen Aerts) en de UCL (Olivier Luminet en Valérie Rosoux).

Contacteer Florence Rasmont voor meer informatie.

Â

- Het project UGESCO (Upscaling the Geo-temporal Enrichment, Exploration and Exploitation of Scientific Collections) heeft betrekking op de verbetering van de kwaliteit van de ruimtelijk-temporele metadata van de gedigitaliseerde collecties "Beeld & Geluid". Het project is multidisciplinair en wordt gecoördineerd door het departement ELIS (IT) van de UGent. Het CegeSoma, het departement STIC van de ULB, de faculteit Letteren van de KULeuven en het departement Geografie van de UGent zijn partners in dit project. Voor meer informatie: Mathieu Roeges.

Â

Â

Op weg naar een permanente structuur voor EHRI

Op 23 augustus werd aangekondigd dat *EHRI (European Holocaust Research Infrastructure)*, waarvan het

Rijksarchief/CegeSoma partner is, financiering van de Europese Unie zal blijven ontvangen om haar middelen en activiteiten te ondersteunen en uit te breiden en om een permanente Europese thuisbasis te worden voor internationaal Holocaust-onderzoek.

Gebruikershandleiding van het platform Ugescrowd

Het platform Ugescrowd (Een nieuwe digitale tool voor een betere beschrijving van de fotocollecties van het CegeSoma) werd zo intuïtief mogelijk opgebouwd. Uit de eerste feedback van de gebruikers is evenwel gebleken dat nog enkele aanpassingen moeten worden aangebracht en dat een minimum aan begeleiding vereist is, zeker bij een eerste gebruik.

Studiedag TRANSMEMO (herinnering collaboratie en verzet)

Op donderdag 3 oktober 2019 vindt in de Belgische senaat een studiedag plaats van het onderzoeksproject TRANSMEMO. In dit project onderzoeken historici en psychologen hoe Belgische families met een collaboratie- of verzetsverleden de Tweede Wereldoorlog herinneren en beleven. In een dagvullend programma presenteert Transmemo de resultaten van het onderzoek en buigen politicologen, psychologen en historici zich over de erfenis van dit verleden.

EHRI-beursonderzoek over de Europese Waffen-SS-veteranen

Een interview met Steffen Werther (Instituut voor hedendaagse geschiedenis aan de Universiteit van Skövde / Zweden), *EHRI-fellow* bij het CegeSoma van 4 tot 15 februari 2019.

De foto's van het CegeSoma : beschrijving met artificial intelligence en controle door de lezers

In april 2017 ging het *UGESCO*-project van start (*Upscaling the Geo-temporal Enrichment, exploration and exploitation of Scientific Collections*), een onderzoeksproject over nieuwe methodes voor het valoriseren van fotocollecties.

Op 12 december e.k. zullen de partners van het project ons een presentatie geven van nieuwe tools waarin *artificial intelligence (AI)* wordt gecombineerd met de expertise van onze onderzoekers en gebruikers.

Het ADOCHS-project is halfweg!

Op 1 november 2016 lanceerde het CegeSoma samen met de Koninklijke Bibliotheek van België (KBR), de VUB en de ULB, het project ADOCHS voor een verbetering van de processen voor kwaliteitscontrole van gedigitaliseerde erfgoedcollecties. Na twee jaar bij het CegeSoma op dit project te hebben gewerkt verlaat Anne Chardonns ons om haar team bij de ULB te vervoegen. Laat ons eens samen kijken wat zij al gerealiseerd heeft.

Nieuwe oproep aan families in het kader van het project Transmemo

Het project Transmemo is een federaal onderzoeksproject over familieherinneringen aan verzet en collaboratie in België gedurende de Tweede Wereldoorlog. CegeSoma neemt deel aan dit project in samenwerking met een team historici van de Universiteit Gent en een team sociale en cognitieve psychologen van de UCL. Het project startte in oktober 2017. Tientallen Nederlandstalige en Franstalige families werden reeds geïnterviewd.

Het CegeSoma zoekt families om deel te nemen aan nieuw onderzoeksproject over de familiale verzets- en collaboratieherinnering

In het kader van het jongste project over de familiale herinnering aan verzet en collaboratie in België, dat het CegeSoma samen met de Universiteit Gent en de UCL uitvoert, zoeken we families die bereid zijn hun familiegeschiedenis en hun oorlogsherinneringen te delen.

Maddlain : de resultaten van het project

Door het MADDLAIN-project werden gedurende twee jaar zes onderzoekers tewerkgesteld, 2.300 externe gebruikers bevroegd, tientallen uren interviews afgenomen en miljoenen gegevens geanalyseerd. Nu het project op zijn einde loopt kunnen de onderzoekers en partnerinstellingen tevreden de resultaten van hun werk kenbaar maken.

IUAP's Justice & Society en Justice & Population - 10 clips van onderzoekspresentaties (IUAP) en een onuitgegeven werk over de attitude van Belgische magistraten tijdens de Tweede Wereldoorlog

Op 22 september zijn in de Koninklijke Academie in Brussel de resultaten voorgesteld van tien jaar onderzoek naar de geschiedenis van de Belgische justitie door de Interuniversitaire Attractiepolen (IUAP's) Justice & Society en Justice & Population. Op het programma stond onder andere een vertoning van tien filmpjes waarin doctorandi vertelden over hun (afgeronde) onderzoek. De filmpjes kunt u hier online bekijken.

TRANSMEMO: Nieuw onderzoek rond de herinnering over collaboratie en verzet WO II

In september 2017 start het nieuwe onderzoeksproject TRANSMEMO, een samenwerking tussen CegeSoma (Nico Wouters), de UGent (Bruno De Wever & Koen Aerts) en de UCL (Olivier Luminet en Valérie Rosoux). Drie jonge onderzoekers, Florence Rasmont (CegeSoma), Aline Cordonnier (UCL) en Pierre Bouchat (UCL) werden aangeworven om het project uit te voeren.

ARCHIEVEN – Project UGESCO: hoogwaardige ruimtelijk-temporele metadata voor de gedigitaliseerde collecties

Het project UGESCO is gestart op 1 april. Het is een project van twee jaar, gecoördineerd door het departement ELIS van de UGent, in samenwerking met CegeSoma (OD4-Rijksarchief), het departement STIC van de ULB, de faculteit Letteren van de KULeuven en het departement Geografie van de UGent.

MADDLAIN - Terugblik in woord en beeld op de studiedag 'Inside the User's Mind'

Op 22 februari 2017 zat een zaal van de Koninklijke Bibliotheek afgeladen vol. Een 200-tal (amateur)onderzoekers, verantwoordelijken voor het beheer van de digitale collecties in een erfgoedinstelling, archivariissen en conservatoren kwamen er kennis nemen van de resultaten van MADDLAIN, een tweejarig project van het CegeSoma (OD 4 – Rijksarchief), het Rijksarchief en de Koninklijke Bibliotheek. Het doel van dit project is om een beter zicht te krijgen op de praktijk en de behoeften van de verschillende publieken om op basis daarvan nieuwe strategieën te ontwikkelen.

IUAP-project – Bevrijdingsmoorden en de Belgische justitie: de Brusselse casus – Veelvormig geweld tegen collaborateurs

In heel Europa rekenen regeringen en burgers na de bevrijding in 1944-1945 af met collaborateurs. Dat gebeurt via institutionele juridische weg door rechtbanken, maar eveneens op meer spontane en gewelddadige wijze door leden van verzetsgroepen en burgers. Ook in België worden echte en vermeende collaborateurs opgepakt, gemolesteerd en in enkele gevallen vermoord. Daarnaast is er sprake van meer symbolisch getint geweld: huisraad wordt vernield en woningen worden beklad. Het straatgeweld is een reactie op jarenlange bezetting, maar wordt tegenwoordig en op het moment zelf soms als onrechtvaardig (en buitengerechtelijk) beschouwd.

Het ADOCHS-project â€“ Voor een betere kwaliteitscontrole van de gedigitaliseerde collecties

Op 1 november 2016 lanceert het CegeSoma, in samenwerking met de Koninklijke Bibliotheek van België (KBR), de VUB en de ULB, het project ADOCHS (*Auditing Digitalization Outputs in the Cultural Heritage Sector*). Dit project is volledig gewijd aan de verbetering van het proces van kwaliteitscontrole van de gedigitaliseerde erfgoedcollecties. Het team heeft de opdracht om, op basis van geschreven en iconografische bronnen, methodologische en technische tools te ontwikkelen om een controle van de kwaliteit van de technische aspecten en van de kwaliteit van de metadata te verzekeren. Anne Chardonnens is belast met dit project in het CegeSoma. Voor meer informatie : <http://adochs.be/>

BRAIN â€“ Twee onderzoeksprojecten over de Eerste Wereldoorlog De sociale impact van de oorlog op verzetsstrijders en collaborateurs & De herinnering aan WOI via monumenten en erfgoed in Antwerpen en Luik

Karla Vanraepenbusch en Florent Verfaillie begonnen in maart 2014 in het CegeSoma elk aan een doctoraatsthesis over de Eerste Wereldoorlog. Beide thesissen kaderen binnen de BRAIN projecten (Belgian Research Action through Interdisciplinary Networks, Federaal Wetenschapsbeleid). Op die wijze bezet het CegeSoma een centrale plek in het nieuwe fundamentele wetenschappelijke onderzoek dat in België zal gebeuren rond WOI.